

ÇUKUROVA ARAŞTIRMALARI

E-ISSN: 2458-7559

Araştırma Makalesi/Research Article

DOI Number: <http://dx.doi.org/10.18560/cukurova.43528>

Gün, M. ve Çifçi, H. (2020). Avrupa Ortak Başvuru Metni'nde (2018) yaratıcı yazma becerisinin incelenmesi. *Çukurova Araştırmaları*, 6(1), 200-212.

CİLT 6, SAYI 1, YAZ 2020, s. 200-212

AVRUPA ORTAK BAŞVURU METNİ'NDE (2018) YARATICI YAZMA BECERİSİNİN İNCELENMESİ¹

Mesut GÜN²

Hilal ÇİFÇİ³

Öz

Yabancı bir dilin neden öğrenileceği sorusuna verilen cevapların zamanla çeşitlenmesi yabancı dil öğrenen insanların sayısının da artmasına sebep olmuştur. Yabancı dil öğrenen insanların sayısı çoğaldıkça bu konu hakkında yapılan çalışmalar da buna paralel olarak artış göstermiştir. Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni (AOBM) ilk olarak 2001'de bu alanda uzun yıllar süren çalışmalar sonucunda Avrupa Konseyi tarafından bir referans kaynağı olarak yayımlanmıştır. AOBM, yabancı bir dili öğretme, öğrenme ve değerlendirme alanında bilinen her konuya değinilen kapsamlı bir çerçeve sunmakta ve uluslararası alanda standartları ve sınırları belirlenmiş bir yabancı dil öğretimini de mümkün kılmaktadır. 2018 yılında Avrupa Ortak Başvuru Metni genişletilerek yeniden yayımlanmıştır.

Doküman analizi yönteminin kullanıldığı bu çalışmada, yaratıcı yazma becerisi üzerine odaklanılmıştır. Çalışmada metnin 2018 yılında genişletilmiş versiyonu esas alınmış ve güncel metin ile ilk metin arasında karşılaştırma yapılmıştır. Bu bağlamda, her iki metin arasındaki benzerlikler, farklılıklar, eklenen ve güncellenen kısımlar tespit edilerek ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Sonuç olarak, güncellenmiş metnin, ek tanımlamalar, başlığın kapsamına ilişkin ayrıntılı açıklamalar ve dil düzeyleri için yeni betimleyiciler ile genişletildiği tespit edilmiştir. Araştırma sonunca mevcut kazanımların korunarak geliştirildiği güncellenmiş metnin (2018) daha işlevsel olduğu ve hem dil öğrenenler hem de dil öğrenenler için daha açık, anlaşılır, kapsamlı ve somut bir çerçeve sunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma verilerinden hareketle öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Avrupa Ortak Başvuru Metni, temel dil becerileri, yazma becerisi, yaratıcı yazma*

¹ Bu çalışmada; "2020 TR Dizin Dergi Değerlendirme Kriterleri"nin 8. maddesinde belirtilen araştırma ve yayın etiğine uyulmuştur.

² Doç. Dr., Mersin Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, mesutgun@mersin.edu.tr <https://orcid.org/0000-0001-9663-1066>

³ Yüksek Lisans Öğrencisi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, h.ayyildiz84@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-1053-6477>

Article Info/ Makale Bilgisi

Received/Geliş: 12.05.2020

Accepted/Kabul: 19.05.2020

ANALYSIS OF CREATIVE WRITING SKILL IN COMMON EUROPEAN FRAMEWORK OF REFERENCE FOR LANGUAGES (2018)

Abstract

The variety of the answers to the question of why one should learn a foreign language increases the number of people who learn a foreign language. As the number of the people learning foreign language increases, more and more studies have also been done in the field. Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) has been published as a reference source by European Council first in 2001 in the result of long years of study in the field. CEFR offers a comprehensive framework addressing every known subject in the field of teaching, learning and evaluating a foreign language and it makes foreign language education with internationally defined limits and standards possible. Common European Framework of Reference for Languages was extended and re-published in 2018.

In this study where document analysis method is used, the focus is on the creative writing skills. The extended version of CEFR is the main ground and there is a comparison made between the current text and the first text. Regarding this, the similarities, differences, added and updated sections between both texts have been identified and explained in detail. As a result, it has been found that the updated text has been extended with additional description, detailed explanations of the scope of the title and new descriptors for language levels. It has been observed that the updated text (2018) in which the current achievements have been preserved and developed is more functional and provides a more open, understandable, comprehensive and concrete framework for both language learners and teachers. There have been made suggestions from the research data.

Keywords: *Common European Framework of Reference for Languages, basic language skills, writing, creative writing*

GİRİŞ

Diller ve kültürlerarası iletişimin her zamankinden daha kolay ve gerekli olduğu günümüz dünyasında, yabancı bir dil bilmek geçmişe kıyasla çok daha önemli bir husus olarak görülmeye başlanmıştır. Tarih boyunca insanlar farklı nedenlerle dil öğrenmeye yönelmişlerse de bugün bu nedenlerin sayısı geçmişle karşılaştırılamayacak ölçüde artmıştır. İletişim kaynaklarının çeşitlenmesi, toplumlar arası etkileşimin artması, dünyanın herkes için daha küçük ve ulaşılabilir bir yer olarak görülmeye başlanması, dil öğrenimini çok sayıda insanı ilgilendiren bir alan haline getirmiştir.

Bu ihtiyaçlar doğrultusunda Avrupa Konseyi, uzun yıllar süren çalışmalar sonucunda, Avrupa ülkelerinde dil ve kültür çeşitliliğinin bir zenginlik haline getirilmesi, kıtada kullanılan diğer dillerin öğreniminin yaygınlaşması ve toplumsal bütünleşmenin sağlanması, Avrupa ülkeleri içinde hareketliliğin ve iş birliğinin artırılması, çok dilli ve çok kültürlü bir Avrupa toplumunun oluşturulması gibi amaçlarla 2001 yılında Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'ni yayımlamıştır (Erdem, Gün, Şengül ve Şimşek, 2015: 461). AOBM, içeriği itibarıyla Avrupa ülkeleri ile ilgili hedeflere sahip olsa da bugün 40 farklı dile çevrilerek Avrupa dışındaki kıtalarda da dil öğretiminde kitapların ve ders programlarının hazırlanması, dil öğretim süreçlerinin planlanması gibi alanlarda aktif bir şekilde kullanılmaktadır.

Avrupa Konseyi, ilk olarak 2001'de yayımlanan ve dil öğretimi alanındaki büyük bir eksikliği doldurarak uluslararası bir referans kaynağı haline gelen Avrupa Ortak Başvuru Çerçevesi'nin genişletilmiş versiyonunu 2018 yılında yayımlamıştır. Bu güncel versiyonla, ilk metinde belirtilen kazanımlar, açıklamalar ve tanımlayıcılar korunarak içeriğin genişletilmesi ve zenginleştirilmesi amaçlanmıştır. Güncellenmiş metinde, mevcut tanımlayıcılara ek olarak yeni ölçekler ve mevcut kategorilerle ilgili açıklayıcı bilgiler sunulmasının yanı sıra; 2001 yılından beri devam eden çalışmalar sonucunda ortaya çıkan yeni veriler, dil seviyelerinin daha iyi tanıtılabilmesi için ek ölçekler ve mevcut dil seviyelerinin geliştirilmesi için yeni tanımlayıcılar da ortaya konulmuştur.

İlk metindeki verilerin korunarak güncel çalışmaların sonucunda geliştirilen yenilenmiş metinle birlikte, bu referans kaynağı çok daha açıklayıcı, ayrıntılı ve kapsamlı bir hale gelmiştir (Council of Europe, 2018).

Bu çalışmada, 2018 yılında güncellenmiş AOBM temel alınarak, üretici becerilerden biri olan yazma becerisinin raporlar ve formlarla birlikte iki alt başlığından birini oluşturan yaratıcı yazma konusu incelenecektir. Bu inceleme sırasında öncelikle AOBM hakkında bilgi verilerek güncellenmiş metin anlatılacak sonrasında ise yazılı üretimin metinde nasıl ele alındığına değinilecektir. Çalışma sırasında, metnin 2001 yılında yayımlanan ilk versiyonu bir başvuru ve karşılaştırma kaynağı olarak kullanılacaktır. Çalışmanın odak noktası olan yaratıcı yazma bölümünün, metnin 2001 ve 2018 versiyonlarında nasıl tanımlandığı, değerlendirildiği, gruplandırıldığı ve ölçeklendirildiği ayrıntılı olarak incelenecek, yeni tanımlayıcıların ve metindeki değişikliklerin mahiyeti tartışılacaktır. Bu incelemenin sonucunda, Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni'ndeki yaratıcı yazma bölümünün kapsamlı bir şekilde değerlendirildiği bir çerçeve sunulması hedeflenmiştir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, AOBM'deki yaratıcı yazma bölümünü, metnin 2001 ve 2018 versiyonları üzerinden karşılaştırarak incelemek ve iki farklı metin üzerinden tespit edilen özellikleri, benzerlik ve farklılıkları toplu bir şekilde sunmaktır.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Konuyla ilgili literatürde bulunan kaynaklar taranmış, mevcut veriler incelenmiştir. Doküman analizi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsayan bir araştırma yöntemidir (Yıldırım ve Şimşek, 2013: 217).

Sınırlılıklar

Bu çalışmada yaratıcı yazma becerisi, AOBM'nin 2001 ve 2018 versiyonları temel alınarak incelenmiştir.

Avrupa Ortak Başvuru Metni (AOBM)

Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni, dil müfredatlarının hazırlanması, öğretimde kullanılacak materyallerin tasarlanması, dil yeterliliklerinin tanımlanması için şeffaf, tutarlı ve kapsamlı bir temel sağlamak amacıyla tasarlanmıştır. Uzun yıllar süren çalışmaların sonucunda ilk olarak 2001 yılında yayımlanan AOBM, yabancı dil öğrenme, öğretme ve değerlendirme alanı için herkesçe kabul gören bir başvuru ve referans kaynağı olmuştur. AOBM, hedefleri, yolu ve sınırları belirli geniş bir çerçeve sunarak dil öğretimine bir standart getirilmesini amaçlamaktadır. Özellikle Avrupa ülkelerinde, dil, kültür ve eğitim sistemlerindeki farklılıklardan oluşan engelleri ortadan kaldırarak ortak bir zemin oluşturmayı hedeflemektedir (Council of Europe, 2001: 2). AOBM, bu amaca uygun olarak dil öğretim programlarının, sınavların, ders kitaplarının hazırlanmasında belirli kriterler ortaya koymakta, dil öğrenim süreçlerini kapsamlı bir şekilde açıklamakta, dil öğrencisinin sahip olması gereken becerileri seviyelere uygun bir şekilde listelemekte ve bütün bu süreçlerin güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi için yeterlilik düzeylerini tanımlamaktadır. Bütün bunlarla, dil öğretim süreçleri daha nesnel, şeffaf ve tutarlı bir hale getirilerek uluslararası alanda eşgüdümün artırılması amaçlanmaktadır (Council of Europe, 2001: 1).

Başvuru Metni, dil yeterliliğini ölçme ve belgelendirme konusunda ortak ve tutarlı bir temel sağlamak amacıyla dil beceri düzeylerini üç temel aşamada incelemektedir: Temel düzey(A), bağımsız düzey(B), ileri düzey(C). Bu temel düzeylerin her birinin altında ara seviyeler de listelenerek tanımlanmıştır (Demirel ve İşisığ, 2010: 192). Bu ayrıntılı listeleme, dil düzeylerinin ölçülmesinde daha doğru ve güvenilir sonuçlar elde etmeyi mümkün hale getirmiştir. Dil

düzeylerinin yanı sıra dil beceri alanları da metinde ayrıntılı bir şekilde sunulmuştur. Dil beceri alanları tanımlanmış ve her bir beceri alanı yine kendi içinde gruplandırılarak tanıtılmıştır. Bu makalenin konusu olan yaratıcı yazma becerisi ise, metinde üretici faaliyetlerden biri olarak değerlendirilen yazma becerisinin mesajlar/formlar ile birlikte iki alt başlığından biri olarak listelenmektedir.

AOBM'nin ilk yayımlandığı tarihten itibaren devam eden çalışmaların neticesinde 2018 yılında metnin genişletilerek güncellenmiş bir versiyonu yayımlanmıştır. "Tamamlayıcı cilt" olarak tanıtılan bu yeni metin, mevcut açıklamaları ve tanımlayıcıları korumakta ve içeriği yeni ayrıntılarla zenginleştirerek daha geniş kapsamlı bir çerçeve ortaya koymaktadır. Var olan içeriğin üzerinde ayrıntılandırma, genişletme ve güncelleme çalışmalarının yanı sıra ilk metinde olmayan yeni kısımların eklenerek açıklandığı bu metin, süreç içinde değişen ve yenilenen güncel dil ihtiyaçlarına da cevap vermesi amacıyla düzenlenmiştir.

AOBM'nin 2001 ve 2018 versiyonları karşılaştırıldığında görülen değişikliklerin iki ana başlıkta incelenmesi mümkündür. Birincisi, mevcut açıklayıcı ve tanımlayıcıların güncellenmesiyle değişen bölümler; ikincisi ise, ilk metinde olmayan, tamamlayıcı metinde tamamen yeni olarak sunulan bölümlerdir.

2018 yılında yayımlanan AOBM'nin getirdiği güncellemeler incelendiğinde, bu güncellemelerin belirli odak noktaları olduğu görülür. Bu odak noktaları şunlardır (Council of Europe, 2017):

1. İlk metinde, tanımlayıcı ölçeklerin sağlanmadığı, 2018'e kadar geçen süre içinde, gittikçe önem kazanmış arabuluculuk ya da çok dillilik/ çok kültürlülük gibi bazı yenilikçi alanların vurgulanması
2. Üst seviyelerin ya da yeni bir Ön-A1 seviyesinin tam olarak tanımlanması gibi çeşitli çalışmalarla, AOBM'nin başarılı bir şekilde uygulanması ve daha da geliştirilmesi
3. varolan ölçeklerde dinleme ve okumanın daha ayrıntılı bir tanımına ve çevrimiçi etkileşim, telekomünikasyon kullanma, yaratıcı metin ve edebiyata tepkileri ifade etme gibi diğer iletişimsel faaliyetler için tanımlayıcı taleplerine cevap verilmesi
4. A1 ve özellikle C2 olmak üzere C seviyelerinin açıklayıcılarının zenginleştirilmesi

Metnin geneline yayılmış güncellemeler bu dört temel açıklamaya odaklanmaktadır. Metnin ilk yayımlandığı tarihten itibaren alanda kendisine daha çok yer bulmaya başlayan çok dillilik, çok kültürlülük konusuna sürekli olarak değinilmesi, özellikle sosyal becerilerle ilgili tanımlayıcı ihtiyaçlarına cevap verilmesi, var olan tanımlayıcılarının zenginleştirilmesi güncellenen amaçlarını da ortaya koyar niteliktedir.

Bu güncellemelerle birlikte, ilk metinde yer almayan, tamamlayıcı metnin yeni olarak sunduğu kısımların da değerlendirilmesi gerekmektedir. Güncel metinde getirilen yenilikler kabaca şunlardır (Council of Europe, 2017):

1. Mevcut olanlara ek olarak yeni geliştirilen tanımlayıcı ölçekler
2. Aynı kategoriye ait grup ölçekli şematik tablolar (iletişimsel dil etkinlikleri ya da yetkinlik yönleri gibi)
3. Her bir ölçek için kategorizasyonun arkasındaki düşünceyi açıklayan kısa bir mantıksal izah
4. Projede geliştirilen ve onaylanan ancak daha sonra açıklayıcı tanımlayıcılara dâhil edilmeyen tanımlayıcıları içeren bir ek.

Tamamlayıcı metindeki yenilikler incelendiğinde ise yine var olan ihtiyaçlara karşılık verilmeye çalışıldığı görülür. Yeni ölçekler, tablolar getirilmesi ve özellikle her bir ölçeğin neden o şekilde kategorize edildiğinin açıklanması, metni daha açık, şeffaf ve kullanışlı hale getirmenin amaçlandığını göstermektedir.

Bu iki metin karşılaştırılarak incelendiğinde, her iki metnin de temelde aynı yolu izlediği ve aynı amaçları taşıdığı görülmektedir. Fakat güncellenmiş metin dil yeterliliklerinin ölçülmesi, dil seviyelerinin birbirlerinden ayrılarak daha iyi tanıtılması açılarından ayrıca yine bu metinde bulunan tanımlayıcılar, açıklamalar ve ölçeklerin kapsamı açısından çok daha gelişmiş bir çerçeveye sunmaktadır.

Buradan hareketle, sadece AOBM referans alınarak bir dil düzeyi belirleme değerlendirme yapıp sonuçlar listelendiğinde, 2001 ve 2018 metninin kullanıldığı değerlendirme sonuçlarının birbirinden farklı olacağını söylemek mümkündür. 2001 yılının metni, daha sınırlı değerlendirme seçenekleriyle daha dar ve yüzeysel, ayrıca dil düzeylerinin birbirleriyle karışma ihtimalinin fazla olduğu bir sonucun ortaya çıkmasına sebep olacaktır. Diğer yanda, 2018 versiyonu, her bir dil düzeyine getirdiği dilin sosyal kullanım alanına da geniş yer veren ayrıntılı tanımlamalarıyla değerlendirmenin daha detaylı yapılmasına imkân tanıyacaktır. Hem sayıca çok hem de içerik olarak çeşitli tanımlayıcı skalası sayesinde mevcut dil düzeyinin tespit edilmesini kolaylaştıracağı rahatlıkla söylenebilir. Bu sayede ise daha açık ve güvenilir bir sonuca ulaşılması mümkün olacaktır. Güncel AOBM, eklenen bütün özellikleriyle daha açık, ayrıntılı, güvenilir, standartları ve sınırları daha net çizgilerle belirlenmiş, kapsamı geniş ve içeriği çeşitli bir çerçeveye sunmakta, bu sayede metnin dil öğrenim, öğretim ve değerlendirme hedeflerine ulaşmasını kolaylaştırmaktadır.

Yazma Becerisi

Yazma becerisi, dil öğreniminde tanımlanmış dört temel beceriden biridir. Yazma becerisinin geliştirilmesinde, dil öğrencisinin fikirlerini, düşüncelerini ya da duygularını hedef dilde yazılı olarak ifade edebilmesi amaçlanır. Güzel ve Barın (2013: 283)'a göre, yazılı anlatımın amacı, öğrencinin öğrendiklerini uygulayabilmesi, dil yapılarına görsel olarak alışması ve bu beceriyi geliştirerek her konuda yazılı iletişim kurabilmesidir. Dil öğrenim sürecinin en somut aşamalarından biri olan yazma, konuşma becerisi ile birlikte, öğrenenin dile dair bildiklerini ve bu bilgilere dayanarak üretebildiklerini göstermeye yarar. Yazma, uygulamalı bir beceri alanı olduğundan öğrenene dil ile ilgili dönüt vermede ve dilin eksikliklerini tespit etmede etkili bir araç olarak görülür (Tiryaki, 2013: 38). Yazma, genellikle, dil öğretim programlarında ve ölçme değerlendirme sınavlarında sonda olan bir beceridir. Yazmanın dört temel beceri zincirinin son halkası olarak değerlendirilmesi ve bazılarınca yazmanın sınıf içi bir etkinlik alanından ziyade sınıf dışı için bir ödev olarak görülmesi de yazma becerisinin geliştirilmesinin sona kalmasında etkili olmaktadır. (Demirel, 2012: 116).

Yazma becerisinin, somut bir alan olmasıyla dildeki durumu tespit etmeye imkân tanınmasının dışında da öğrenen ve öğreten için pek çok işlevsel özelliği bulunmaktadır. Yazmanın, dil öğrenim sürecindeki çok sayıda farklı hedefe ulaşmada yardımcı olacağı ifade edilir. Çakır (2010: 167)'a göre, yazma becerisi şu hedeflerin gerçekleştirilmesine yarar sağlamaktadır:

- Öğrenme sürecini kontrol etmeye,
- Öğrencilerin seviyelerini belirlemeye,
- Öğretilen yapıların veya kelimelerin pekiştirilmesine,
- Dil yanlışlarının görülmesine,
- Noktalama işaretlerinin öğretilmesine,
- Diğer becerilerin daha iyi öğrenilmesine
- Öğrencilerin dil yetilerinin gelişmesine,
- Öğrencilerin yaratıcı düşünmelerine,

- Öğrenilen konuların kısa süreli bellekten uzun süreli belleğe aktarılmasına,
- Öğrencilerin yetilerini performansa dönüştürmelerine,

Bu liste, hem öğrenme hem de öğretme ile ilgili hedefleri belirterek yazma becerisinin sadece öğrenene değil öğretene de süreç içerisinde fayda sağladığını göstermektedir. Yazma, sağladığı bu yararların yanında, kişinin gerçek bir dil kullanıcısı olabilmesi ve dildeki üretim gücünü gösterebilmesi açısından da oldukça önemli bir beceri alanıdır.

Avrupa Ortak Başvuru Metninde Yazma Becerisi

Temel dil becerileri, alıcı ve üretici beceriler olarak iki ana başlıkta incelenir. Yazma becerisi, konuşma ile beraber üretici becerilerden biri olarak listelenir. AOBM'de, yazma, bir dil kullanıcısının yazar olarak, bir veya birden fazla okuyucu tarafından okunmak üzere yazılı bir metin üretmesi olarak tanımlanır. AOBM'de yazılı üretim örnekleri şu şekilde listelenmektedir (Council of Europe, 2018: 61):

- Formlar ve anketler doldurmak;
- Dergiler, gazeteler, haber bültenleri vs. için makaleler yazmak;
- Sergilemek için posterler üretmek;
- Rapor, not vs. yazmak;
- İlerde referans olması için notlar almak;
- Dikteden mesajları almak;
- Yaratıcı ve hayali yazma;
- Kişisel ya da iş mektupları yazmak.

Üretici faaliyetlerden biri olarak tanımlanan yazma becerisi de kendi içerisinde iki grupta incelenmektedir: Yaratıcı yazma ile raporlar ve denemeler. Metinde yazma becerisi altında üç ayrı ölçek tanımlanmıştır. Bu ölçeklerden ilki, "Genel Yazılı Üretim" başlığını her bir seviye için ayrı ayrı tanımlamıştır. Sonrasında ise sırasıyla "Yaratıcı Yazma" ve "Yazılı Raporlar& Denemeler" başlıkları ölçeklendirilmiştir.

2001'de yayımlanan metinden farklı olarak, 2018 yılında hem yeni bir dil düzeyi hem de yeni tanımlayıcılar eklenerek güncellenen "Genel Yazılı Üretim" ölçeği şu şekildedir:

Tablo 1. Genel Yazılı Üretim⁴

C2	Karmaşık metinleri, uygun, etkili bir şekilde ve okuyucuların önemli noktaları bulmasına yardımcı olacak mantıksal yapı içinde açık, anlaşılır ve pürüzsüzce akan bir şekilde yazabilir.
C1	Karmaşık konularda, ilgili, dikkat çekici konuları vurgulayan, tamamlayıcı noktaları, sebepleri ve ilişkili örnekleri bir aşamaya kadar destekleyen, genişleten ve uygun bir sonuçla tamamlayan anlaşılır ve iyi inşa edilmiş metinler yazabilir. <i>Çeşitli yazı türlerinin yapısını ve düzenini, üslubuna ve şekline göre çeşitlendirerek; muhabata, metin türüne ve temaya göre düzenleyerek kullanabilir.</i>

⁴ AOBM'nin 2001 metninde de mevcut olan betimleyiciler standart yazıyla, 2018'de güncellenen metinle eklenen betimleyiciler ise kalın yazı tipiyle belirtilmiştir.

B2	İlgi alanıyla bağlantılı çeşitli konularda birkaç kaynaktan aldığı bilgi ve argümanları sentezleyip değerlendirerek açık, ayrıntılanmış metinler yazabilir.
B1	İlgi alanı içinde aşına olduğu bir dizi konu üzerine, farklı parçalardan oluşan bir dizi unsuru doğrusal bir sırada birleştirerek açık, bağlantılı metinler yazabilir.
A2	Bir dizi basit ifade ve cümleleri “ve”, “ama “çünkü” gibi basit bağlayıcılarla birleştirerek yazabilir.
A1	<i>Kendisiyle alakalı hususlarda (hoşlandığı ve hoşlanmadığı şeyler, aile, evcil hayvanlar gibi) basit kelimeleri ve temel ifadeleri kullanarak yazılı bilgi verebilir.</i> Basit, ayrıık cümleler ve ifadeler yazabilir.
Ön-A1	<i>Belki bir sözlük yardımıyla, ad, adres, millet gibi temel kişisel bilgilerini yazılı olarak verebilir.</i>

2018’de yayımlanan metinle birlikte gelen yeniliklerin özellikle belirtildiği bu tabloda, C2, B2, B1 ve A2 düzeylerinde herhangi bir ekleme ya da yenilik görülmezken; C1 ve A1 seviyeleri yeni betimleyicilerle genişletilmiştir. Ayrıca ön-A1 seviyesi tanımlanarak bir betimleyici yardımıyla bu dil düzeyinin kapsamı verilmiştir. Genel yazma faaliyetinin, her bir dil düzeyi için tanımlandığı bu tablo, yazılı üretimin en temel ölçeği olarak değerlendirilebilir. Bunun da etkisiyle, bu ölçek ilk metinde de genel hatları oturmuş ve iyi ayrıntılanmış bir tanımlayıcı listesiyle sunulmuştur. Yeni metinde, alt ölçeklere kıyasla çok fazla değişikliğe uğramamış olması bu durumla ilişkilendirilebilir.

C1 ve A1 düzeylerinde ek tanımlayıcıların verildiği bu ölçekte, daha dikkat çekici olarak yeni bir dil düzeyi tanımlanmıştır. Ön-A1 adı verilen bu seviye, güncellenmiş metinde bir dil düzeyi olarak kabul edilmiş ve özel tanımlayıcılarla açıklanarak ölçeklere eklenmiştir.

2018 yılında yayımlanan AOBM’ye göre, “Ön-A1, öğrencinin henüz üretken bir kapasiteye sahip olmadığı, yalnızca kalıplaşmış ifade ve kelimeler dağarcığına dayandığı bir yeterlilik düzeyi olan A1 seviyesine doğru yarı yolda bir ‘kilometre taşı’ni temsil eder.” (Council of Europe, 2018: 41).

Metinde A1 seviyesinin ayrıntılanması ve A1 altı bir seviyenin tanımlanması, özellikle alt dil düzeylerinin tanımlanması ve ayrıştırılması için oldukça önemli görülmektedir. Dil seviyelerinin özellikle alt düzeylerde birbirinden daha net ayrılmasını sağlamanın dışında ön-A1 seviyesi dile yeni başlayanlar için temel ve faydalı hedefler oluşturmak açısından da etkilidir.

Yaratıcı Yazma

Yazma becerisinin iki alt başlığından biri olan yaratıcı yazma, yazılı üretimin kişisel, yaratıcı ya da hayali olan tarafını içerir. Yabancı dil öğretiminde sınıf içinde yazma becerisinin kazandırılması sırasında çeşitli çalışmalar aracılığıyla yaratıcı yazma alıştırmaları da yaptırılır. Buna örnek olarak serbest yazma çalışmaları verilebilir. Serbest yazma, öğrencilerden duygu ve düşüncelerini kendi üsluplarına göre ve yazım kurallarına dikkat ederek yazmalarının istendiği bir yazma çalışmasıdır (Demirel, 2012).

Yaratıcı yazma, her iki metinde de özel bir ölçekle tanımlayıcıları sunulmuş olsa da güncellenmiş metinde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. Bu açıklamayla yaratıcı yazma başlığının kapsamı ve onu bu şekilde kategorize etmenin anlamı ortaya konmuştur. Yaratıcı yazma ölçeğinde başlıkla

ilgili kapsam, içerik ve dil özellikleri gibi konuları açıklayan anahtar kavramlar şunlardır (Council of Europe, 2018: 76):

- Basit günlük bilgilerden, ilgi alanlarıyla ilgili çeşitli konular ve merak uyandıran öykülerle deneyim tanımı yoluyla açıklanan yönlere;
- Metin türleri: günlük kayıtlardan, kısa, hayali biyografilerden ve basit şiirlerden; iyi yapılandırılmış, gelişmiş tanımlamalara ve yaratıcı metinlere;
- Söylemin karmaşıklığı: basit kelime ve ifadelerden, açık bağlantılı metinle, iyi yapılandırılmış, pürüzsüzce akan bir metinle ilgili türün belirlenmiş kurallarını takip etmeye;
- Dilin kullanımı: temel kelime hazinesi ve basit cümlelerden, hem benimsenen türe hem de okuyucuya uygun, kendinden emin, kişisel ve doğal bir tarza.

İlk metinde bulunmayan bir açıklama bölümü, yaratıcı yazmada ölçekte verilen tanımlayıcıların ardındaki mantığı açıklar niteliktedir. Açıklamada, yaratıcı yazma kategorisine dahil edilebilecek ürünlerin, içerik ve türlerinin skalası ayrıntılı olarak açıklanmış ve söylemin karmaşıklığı da yine her bir dil düzeyi için değişeceğinden en basitten en karmaşığa kadar olan dil aralığını içine alacak bir şekilde belirtilmiştir. Dilin kullanımı da yine her bir dil düzeyi için ayrı ayrı ölçeklendirilen yaratıcı yazma becerisine uygun olarak, başlangıç seviyesinden uzmanlık seviyesine kadar olan aralığı belirtecek şekilde ifade edilmiştir. Bu açıklama yaratıcı yazmanın, yalnızca belli dil seviyelerine uygun ya da belli bir dil düzeyini geçtikten sonra geliştirilebilecek bir beceri olmadığını aksine her düzey için ayrı içerik, karmaşıklık, tür ve dil özellikleriyle kullanılacak, dil öğreniminin en başından itibaren önemsenmesi gereken bir beceri olduğunu göstermektedir.

2018 yılında yeni tanımlayıcılarla güncellenen “Yaratıcı Yazma” ölçeği şu şekildedir:

Tablo 2. Yaratıcı Yazma⁵

C2	Seçilen türe uygun bir tarzda, açık, pürüzsüzce akan ve tamamıyla merak uyandırıcı hikâyeler ve deneyim betimlemeleri yazabilir. <i>Deyimlerden ve mizahtan gereğine uygun bir biçimde metnin etkisini artırmak amacıyla yararlanabilir.</i>
C1	Gelişmiş betimlemeler ve yaratıcı metinleri, muhatabına uygun, kendinden emin, kişisel ve doğal bir tarzda, açık, detaylandırılmış ve iyi yapılandırılmış bir şekilde yazabilir. <i>Deyimler ve mizahı dâhil etse de ikincisinin kullanımı her zaman uygun olmaz. Edebi çalışmalar ve kültürel etkinliklerle (oyunlar, filmler, konserler vb.) ilgili ayrıntılı bir eleştiri yazısı yazabilir.</i>
B2	Açık ve bağlantılı bir metinde fikirler arası ilişkiyi belirterek ve ilgili türün teamüllerini takip ederek, gerçek ya da hayali olay ve deneyimlerin açık ve ayrıntılı betimlemelerini yazabilir. İlgi alanıyla ilgili çeşitli konularda açık, ayrıntılı betimlemeler yazabilir. Bir film, kitap ya da oyun değerlendirmesi yazabilir.

⁵ AOBM'nin 2001 metninde de mevcut olan betimleyiciler standart yazıyla, 2018'de güncellenen metinle eklenen betimleyiciler ise kalın yazı tipiyle belirtilmiştir.

B1	<p><i>Anlatı metnindeki kronolojik sıralamayı açıkça gösterebilir.</i></p> <p><i>Sınırlı bir dil aralığını kullanarak, bir film, kitap ya da TV programı hakkında basit bir değerlendirme yazabilir.</i></p> <p>Kendi ilgi alanı içinde, aşına olduğu konularla ilgili açık, ayrıntılı betimlemeler yazabilir.</p> <p>Duyularını ve tepkilerini tarif eden deneyim açıklamalarını basit, bağlantılı metinlerde yazabilir.</p> <p>Gerçek ya da hayali fark etmeksizin, bir olayın ya da yakın zamanda gerçekleşmiş bir seyahatin betimlemesini yazabilir.</p> <p>Bir hikâye anlatabilir.</p>
A2	<p>Kendi çevresinin günlük olağan yönlerini, örneğin, insanlar, yerler ya da ders çalışma deneyimini, birbirine bağlantılı cümlelerde yazabilir.</p> <p>Olayların, geçmişteki faaliyetlerin ve kişisel deneyimlerin çok kısa ve basit betimlemelerini yazabilir.</p> <p><i>Basit bir hikâye anlatabilir. (Örneğin, tatildeki olaylar hakkında ya da uzak gelecekteki hayat hakkında.)</i></p> <p>Ailesi, yaşam koşulları, eğitim geçmişi, şu anki ya da son zamanlardaki işi hakkında bir dizi basit ifade ve cümleler yazabilir.</p> <p>İnsanlar hakkında basit biyografiler ve basit şiirler yazabilir.</p> <p><i>Temel ve somut sözcüklerle basit ifade ve cümleleri “ve”, “ama”, “çünkü” gibi basit bağlaçlarla birlikte kullanarak yerleri, insanları ya da günlük rutin, hobiler, sporlar, geziler gibi aktiviteleri betimleyen günlük girişleri yazabilir.</i></p> <p><i>Bir sözlükten ya da başvuru kaynaklarından (örneğin, ders kitabındaki fiil zaman çizelgeleri) yararlanmak kaydıyla bir hikâye yazabilir ya da hikâyeyi devam ettirebilir.</i></p>
A1	<p>Kendileri, hayali insanlar, nerede yaşadıkları ve ne yaptıkları hakkında basit ifade ve cümleler yazabilir.</p> <p><i>Bir odanın neye benzediğini çok basit bir dilde betimleyebilir.</i></p> <p><i>Arabanın rengi veya büyük ya da küçük olması gibi günlük nesnelere betimlemek için basit kelime ve ifadeler kullanabilir.</i></p>
Ön-A1	<p><i>Betimleyici tanımlanmamıştır.</i></p>

Bu tabloda, yaratıcı yazmaya dair bütün betimleyiciler yapılan güncellemeler de dâhil edilerek verilmiştir. Yalnızca B2 seviyesi için herhangi bir ekleme ya da yenilik görülmezken; diğer tüm dil seviyeleri yeni betimleyicilerle zenginleştirilmiştir. Ayrıca, yeni bir dil düzeyi olarak ön-A1 seviyesi tanımlanmış fakat henüz herhangi bir tanımlayıcı belirtilmemiştir. Yapılan güncellemelerin içeriğinin ve mahiyetinin ortaya konması için söz konusu yeniliklerin yakından incelenmesi gerekmektedir.

Uzman düzey olarak tanımlanan C2 seviyesinin ilk metinde de mevcut olan tanımlayıcısı, o seviyedeki dil kullanıcısının ulaşmış olması gereken seviyeyi genel geçer bir şekilde açıklamaktadır. Yeni eklenen tanımlayıcı ise, mevcut tanımlayıcıyı desteklemekte ve dil düzeyinin

kapsamını daha net ortaya koymaktadır. Eklenen tanımlayıcı, ana dil kullanıcılarının günlük hayatlarında önemli bir yer tutan, yabancı dil olarak öğrenenlerin ise gerçek ve yaşayan dildeki yetkinliğini gösteren deyim ve mizah kullanımını yeterlilik ölçütlerine dâhil etmektedir. Bu şekilde, yaratıcı yazmadaki uzmanlığın mahiyetinin ne olduğu daha açık bir şekilde anlaşılmaktadır.

Özerk ya da etkin düzey olarak tanımlanan C1 düzeyi için mevcut tanımlayıcıya bakıldığında yine dilde yetkinliği ortaya koyan bir ifade olduğu görülmektedir. Fakat özellikle 2018 metni de dahil edilerek düşünüldüğünde, yalnızca bu açıklamanın C1 düzeyini C2'den ayırmaya yetmeyeceği anlaşılmaktadır. 2018 metninde bu düzey için iki ek tanımlayıcı sunulmaktadır. Bunlardan birisi, yine deyim ve mizah unsuruyla ilgilidir. AOBM, C1 seviyesindeki bir dil kullanıcısının da deyim ve mizahlardan yararlanabileceğini fakat bu yararlanmanın C2 düzeyindeki kadar ustaca olmayacağını ve bazı hatalı kullanımların olabileceğini ifade etmektedir. Diğer yeni tanımlayıcı ise, dil kullanıcısının, edebi metinler ya da kültürel etkinliklerle ilgili bir değerlendirme yazabileceğini ifade etmektedir. Bu tanımlayıcının, dilin sosyal alanına dair bir açıklama getirdiği ve yine dil öğrencisine dilin gerçek kullanım alanlarıyla ilgili hedefler belirlediği söylenebilir.

Bağımsız düzey olarak tanımlanan B2 düzeyi için, güncellenmiş AOBM'de herhangi bir ek tanımlayıcı sunulmamış, mevcut olanlar korunarak yeni metinde de aynı şekilde aktarılmıştır.

Eşik düzeyi olarak tanımlanan B1 düzeyi için de iki yeni tanımlayıcı göze çarpmaktadır. Altı farklı tanımlayıcı ile verilen bu düzeyde, diğerlerinden daha dikkat çeken ifade, "Sınırlı bir dil aralığını kullanarak, bir film, kitap ya da TV programı hakkında basit bir değerlendirme yazabilir." cümlesidir. Bu tanımlayıcı, yine dil öğrencisine dilin gerçek kullanım alanlarıyla ilgili bir yeterlilik açıklaması sunmaktadır. Bu tanımlayıcının, dilin sosyal, üretici, paylaşım ve iletişim odaklı tarafını ortaya çıkardığı kolaylıkla söylenebilir. Bunda da 2001'den 2018'e dek insanlar arasındaki iletişim ve paylaşım ortamlarının değişmesinin etkili olduğunu söylemek mümkündür. Bu süre içerisinde, özellikle internetin yaygınlaşmasıyla kişisel web sayfaları, bloglar, forumlar, sosyal medya hesapları hemen herkes tarafından kullanılır hale gelmiştir. Bunlar aracılığıyla, insanların film, kitap, oyun, konser, TV programı, kısaca her şey hakkındaki fikirlerini kolayca yazdığı ve her dilden insanla paylaşabildiği bir ortam yaratılmıştır. Bu değişen iletişim ve paylaşım ortamının, 2018 metninde dilin sosyal kullanım tarafına verilen bu önemin asıl kaynağını oluşturduğunu düşünmek yanlış olmayacaktır.

Temel gereksinim düzeyi olarak tanımlanan A2 seviyesi, yaratıcı yazma bölümünde en çok ek tanımlayıcı ile güncellenen dil seviyesidir. Bu bölümde ek tanımlayıcılardaki ayrıntılı ifadeler dikkat çekmektedir. Örneğin, "Temel ve somut sözcüklerle basit ifade ve cümleleri "ve", "ama", "çünkü" gibi basit bağlaçlarla birlikte kullanarak yerleri, insanları ya da günlük rutin, hobiler, sporlar, geziler gibi aktiviteleri betimleyen günlük girişleri yazabilir." olarak verilen tanımlayıcıda, A2 seviyesindeki bir dil kullanıcısının, hobi, spor, gezi gibi kendileriyle ilgili çok temel konular hakkında yine çok temel ve somut ifadeleri basit bağlaçlarla birlikte kullanarak bir şeyler yazabileceği oldukça ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. Yeterlilik belirten bu tanımlayıcı verilirken, hem yazının içeriği hem kullanılan dilin niteliği örneklerle birlikte sunulmuştur. Diğer dikkat çekici tanımlayıcıda ise yeterlilik A2 düzeyi için bir şarta bağlı olarak sunulmuştur: "Bir sözlükten ya da başvuru kaynaklarından (örneğin, ders kitabındaki fiil zaman çizelgeleri) yararlanmak kaydıyla bir hikâye yazabilir ya da hikâyeyi devam ettirebilir." Bu şartlı ifade muhataba, bağımsız bir şekilde bir hikâyeyi yazmak ya da devam ettirmenin A2 seviyesi için zor bir eylem olacağını, bu bağımsızlığın A2 seviyesinden sonra kazanılabileceğini, A2 seviyesindeki bir dil kullanıcısının bir kaynaktan yararlanmak kaydıyla bir hikâye yazabileceğini açıklamaktadır. Nitekim bir üst dil seviyesi olan B1 düzeyindeki tanımlayıcılara bakıldığında, "Bir hikâye anlatabilir." tanımlayıcısı görülecektir. Bu örnek, AOBM'nin dil düzeyleri için birbirini tamamlar nitelikte ölçütler geliştirdiğini göstermektedir. Özellikle güncellenmiş metinde

ölçütlerin daha ayrıntılı ve somut hale getirilmesi, dil düzeylerinin kapsamalarının ve yakın düzeyleri birbirinden ayıran çizgilerin netleşmesine büyük bir katkı sağlamıştır.

Giriş ya da keşif düzeyi olarak da tanımlanan A1 seviyesi, 2001’de tek bir tanımlayıcı ile tanımlanırken yeni metinde iki ek tanımlayıcı ile güncellenmiştir. Buradaki güncellemelere dikkat edildiğinde yine günlük, somut dilin dâhil edildiği görülmektedir. Dil seviyesinin kapsamını açık, anlaşılır ve somut bir şekilde gösterebilmek için tanımlanan dil yeterliliğinin de bu özelliklere sahip olması gerekir. Burada da buna uygun ölçütlerle karşılaşılmaktadır. A1 seviyesi kişinin bir dil kullanıcısı olarak üretken bir birikime sahip olmasa da o dille ilgili temel bir bilgiye sahip olduğunu göstermektedir. A1 seviyesindeki bir dil kullanıcısı, basit, somut nesne adları, kelimeler, sıfatlar bilebileceği gibi kalıplaşmış ifadeler, basit cümleler de kullanabilir. Bir arabanın büyük ya da küçük olmasının ya da bir odanın kabaca neye benzediğinin basit bir şekilde açıklanması bu duruma oldukça uygun bir tanımlamadır. Dil yeterliliklerinin somut nesnelere örneklenilerek tanımlanması bu sınırlı dil aralığının açık bir şekilde temsil edilmesini ve kolayca ayırt edilebilmesini mümkün kılmaktadır.

A1 seviyesinin altında tanımlanan Ön-A1 seviyesi, 2018 metninde ölçeklere dâhil edilmiş olsa da her bir kategori için özel olarak tanımlanmış durumda değildir. Yukarıda ayrıntılı olarak bahsedilen Ön-A1 seviyesi genel yazma becerisi için tanımlanmışken henüz yaratıcı yazma becerisi için herhangi bir tanımlayıcı ile ölçeklendirilmemiştir. Metnin bir sonraki güncellemesinde ön-A1 seviyesi için de yeni ölçeklerin tanımlanması muhtemeldir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Yazma becerisinin alt kategorilerinden biri olarak tanımlanan ve üretici bir beceri alanı olan yaratıcı yazma, farklı metin türlerinde kişisel ve yaratıcı yazılı ürünleri içerir. Yaratıcı yazma becerisi, AOBM’nin 2001’de yayımlanmış ilk metninde ölçeklendirilmiş olarak mevcut olsa da, 2018’de getirilen çok sayıda yenilik ve güncelleme ile bugünkü şeklini almıştır. Bu kategorinin, güncel metinle birlikte yenilenmiş versiyonuyla süreç içerisinde değişen, çeşitlenen dil ihtiyaçlarına daha uygun tanımlayıcılar sunduğunu söylemek mümkündür.

Yaratıcı yazma becerisi için verilen ölçekte her bir dil düzeyi kendilerine özgü yeterlilik ifadeleriyle tanımlanmaktadır. Bu ölçek, 2001 ve 2018 metinleri karşılaştırılarak incelendiğinde yeni betimleyicilerin eklendiği görülmektedir. Bu ek betimleyiciler en genel anlamda ölçekte ifade edilen her bir dil düzeyi için daha geniş ve ayrıntılı bir tanımlama sağlamaktadır. Yine bu yeni metinde eklenen betimleyicilerin, örneklerle, koşul-şart ifadeleriyle ve içeriği somutlaştıracak çeşitli motiflerle kurulduğu görülmektedir. Bu da yeterlilik açıklamalarını daha somut ve kolay anlaşılır hale getirmektedir.

Bunun dışında, her iki metindeki yaratıcı yazma ölçekleri karşılaştırıldığında, ilk metindeki verilerin silinmesinin ya da değiştirilmesinin söz konusu olmadığı görülmüştür. Aksine, güncellenmiş metinde, mevcut kazanımlar korunup genişletilerek daha zengin içerikli bir çerçeve ortaya konmuştur. Güncellenmiş metnin sunduğu ayrıntılı tanımlamalar, daha kolay tespit edilir ve güvenilir bir ölçüme imkân tanımaktadır.

Avrupa Ortak Başvuru Metni, dil öğretimi alanında bir referans kaynağı olarak kabul edildiğinden yayımlandığı tarihten itibaren bu metin üzerine pek çok araştırmacı tarafından değişik açılardan çalışmalar yapılmıştır. Bunlar dışında AOBM, dil öğretimiyle ilgili temel prensipler, ortak hedefler ve bu hedeflere ulaşmak için işlevsel bir yol ortaya koymaya çalıştığından, dil öğretiminde kullanılan ders kitapları, metinler, etkinlik ve materyaller üzerine yapılan akademik çalışmalarda da başvuru kaynağı olarak kullanılmaktadır. Metnin dil beceri alanlarına yaklaşımı ve bu beceri alanlarının geliştirilmesinde nasıl kullanılabileceği hakkında da çok sayıda araştırma mevcuttur.

İşisağ ve Demirel (2010), AOBM'nin konuşma becerisinin geliştirilmesinde kullanılması üzerine çalışmışlardır. Bu çalışma sonucunda, AOBM temel alınarak hazırlanan bir konuşma dersi programının geleneksel yöntemle göre daha etkili ve başarılı olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Alyaz vd. (2017), metnin çok merkezlilik ilkesi bağlamında yabancı dil olarak Türkçe öğretim kitaplarının dil ve kültür içeriğini incelemişlerdir. Ayrıca, Bayraktar'ın (2015) *Yeni Hitit 1 Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı*'ndaki kültür aktarımını; Gün ve Alptekin'in (2019) *Yedi İklim Türkçe Seti*'ndeki dinleme etkinliklerini inceledikleri makaleleri AOBM merkezli kitap inceleme çalışmalarına örnek olarak gösterilebilir.

Tanrıkulu ve Şihanlıoğlu (2019) çalışmalarında bu metni konuşma becerisi açısından incelerken; Şihanlıoğlu ve Gün'ün (2019) AOBM'deki ortak öneri düzeyleri üzerine yaptıkları bir çalışma da mevcuttur. Söz konusu makaleler genişletilmiş metin temel alınarak yapıldığı için ayrı bir öneme sahip olan güncel çalışmalardır. AOBM'nin 2018 yılında güncellenen metni henüz Türkçeye çevrilmediğinden metni son haliyle inceleyen çalışmalar sınırlı kalmaktadır. Bundan dolayı, metnin güncellenmiş versiyonu üzerine yapılan bu gibi çalışmalar metnin dil öğretiminde sunduğu güncel çerçeveyi görmek açısından değerli kaynaklardır.

Yaratıcı yazma becerisine odaklanan bu çalışmada, güncellenen metin bütün farklılıklar ve yenilikler tespit edilerek derinlemesine incelenmiştir. Yaratıcı yazmanın metinlerdeki durumu tüm yönleriyle açıklanarak gözlenen değişikliklerin mahiyeti tartışılmıştır. Bunun sonucunda, güncellenmiş metinle birlikte yaratıcı yazma başlığının hem içerik hem de betimleyici çeşitliliği açısından belirgin bir şekilde zenginleştirildiği tespit edilmiştir. Mevcut bir tanımlayıcısı bulunmayan ön-A1 seviyesi başta olmak üzere var olan eksikliklerin giderilmesi ve metnin daha ileri bir noktaya taşınması için ise Avrupa Ortak Başvuru Metni'nin yeniden güncellenmesini beklemek gerekmektedir. Çalışma doğrultusunda sıralanabilecek bazı öneriler şunlardır:

- Avrupa Ortak Başvuru Metni genişletilerek ilk metinden daha kapsamlı bir hale getirilmiştir. Konuyla ilgili yapılacak güncel çalışmalarda bu yenilik ve eklemelerin dikkate alınması gerekmektedir.
- Metnin güncellenmiş versiyonu henüz tam metin olarak Türkçeye çevrilmediğinden bu yenilikleri göz önünde bulunduran çalışmalar sınırlı kalmaktadır. Bu çalışmaların sayıca artması için metnin Türkçeye kazandırılmasında yarar bulunmaktadır.
- Güncellenmiş metindeki yeniliklerin karşılaştırılarak inceleneceği çalışmalar dil öğretiminde bugün gelinen noktayı, gelişmeleri, yeni ihtiyaç ve eğilimleri ortaya koyması açısından yol gösterici olabilir.
- Dil öğretim programlarında genelde bütün dil becerileri, özelde ise yazma ve yaratıcı yazma becerilerinde belirtilen hedef kazanımlar göz önüne alınmalıdır.
- Söz konusu kazanımlar, metinde her bir dil düzeyi için ayrı ayrı somut, ayrıntılı ve çeşitli maddeler halinde belirtilmiştir. Programlar ve sınavlar hazırlanırken bu tanımlayıcıların dikkate alınması dil öğretiminde eşgüdümün sağlanması için önem arz etmektedir.
- Yaratıcı yazma becerisi yalnızca dildeki uzman seviyeleri ilgilendiren bir alan olarak kalmamalı; AOBM'de de belirtildiği gibi başlangıç seviyelerinden itibaren önemsenmesi gereken bir dil beceri alanı olarak görülmelidir.
- Dil eğitiminin pratiğinde bunun sağlanabilmesi içinse yaratıcı yazma üzerine yapılan akademik çalışmalar artırılmalı, bu konuda kullanılabilecek uygun etkinlik ve materyaller üretilmelidir.

KAYNAKÇA

- Alyaz, Y., Yoldaş, K., Baştürk, Ş. ve Uluocak, M. (2017). Yabancı dil Türkçe öğretim kitaplarının dil ve kültür içeriğinin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesinin çok merkezlilik ilkesi açısından incelenmesi. 8. Uluslararası Türk Dili Kurultayı. Ankara.
- Bayraktar, S. (2015). Yeni Hitit 1 Yabancılar İçin Türkçe ders kitabının kültür aktarımı açısından incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Yabancı Dil Olarak Türkçe Araştırmaları Dergisi*, 7-23.
- Council of Europe. (2001). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Council of Europe. (2017, September 19). The CEFR Companion Volume with New Descriptors is now available online. Strasbourg, France. May 2, 2019 tarihinde alındı
- Council of Europe. (2018). *CEFR Companion Volume with New Descriptors*. Strasbourg: Council of Europe.
- Çakır, İ. (2010). Yazma becerisinin kazanılması yabancı dil öğretiminde neden zordur?. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(28), 165-176.
- Demirel, Ö. (2012). *Yabancı dil öğretimi*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Demirel, Ö. ve İşisağ, K. (2010). Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'nin konuşma becerisinin gelişiminde kullanılması. *Eğitim ve Bilim*, 35(156), 190-204.
- Erdem, M. D., Gün, M., Şengül, M. ve Şimşek, R. (2015). Yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılan okuma metinlerinin öğretim elemanlarınca Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni ve işlevsel metin özellikleri kapsamında değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 10(3), 455-476.
- Gün, M. ve Alptekin, G. (2019). Yunus Emre Enstitüsü Yedi İklim Türkçe Setinin (Temel Seviye: A1) dinleme etkinliklerinin çerçeve programı ölçeğinde değerlendirilmesi. *Tarih Okulu Dergisi*(43), 1836-1851.
- Gün, M. ve Şihanlıoğlu, Ö. (2019). 2018 (CEFR) Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçeve Metni'nde ortak öneri düzeylerinin incelenmesi. *Uluslararası Diller Kongresi* (s. 233-246). Adana: Rating Academy Yayınları.
- Güzel, A. ve Barın, E. (2013). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Tanrıku, L. ve Şihanlıoğlu, Ö. (2019). 2018 (CEFR) Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi yeni açıklamalar metninde konuşma becerisinin incelenmesi. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 7(4), 212-224.
- Tiryaki, E. (2013). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma eğitimi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(1), 38-44.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.